

Elżbieta Matyaszevska – historyk sztuki, doktor nauk humanistycznych, absolwentka historii sztuki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Była pracownik Instytutu Leksykografii KUL – redaktorka i autorka haseł z zakresu sztuki religijnej, zamieszczonych w *Encyklopedii katolickiej*. Przez lata współpracowała z redakcjami lubelskich i warszawskich periodyków, publikując relacje z wystaw sztuki dawnej i współczesnej, a także cykliczne teksty z zakresu historii ubioru, mody i rzemiosła artystycznego. W ramach prac związanych z gromadzeniem informacji o stratach kultury polskiej, prowadzonych przez Wydział do spraw Strat Wojennych Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, przygotowała kilkadziesiąt kart obiektów rzeźbiarskich z XIX i XX wieku utraconych podczas II wojny światowej. Obecnie współpracuje z Instytutem Sztuki PAN w Warszawie, a także Redakcją Polskiego Słownika Biograficznego, pisząc biografie polskich artystów, przewi-

dziane do kolejnych tomów obu słowników. Utrzymuje stały kontakt jako wykładowca z Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Lublinie, Tomaszowie Lubelskim oraz Świdniku, a także z Filharmonią Lubelską, przygotowując tam, w ramach Akademii Muzyki i Plastyki, prezentacje z zakresu sztuk plastycznych, wpisujące się w określone tematy muzyczne (oferta jest skierowana do szkół ponadpodstawowych Lublina i regionu). Od paru lat związana jest z Domem Kultury LSM w Lublinie, gdzie w ramach tematów przewodnich „Niespiesznie po Lublinie”, „Czy artysta może być kobietą”, „Galeria arcydzieł”, prowadzi cykliczne wykłady z historii sztuki, popularyzujące wiedzę o znanych i mniej znanych artystach oraz artystkach, a także wybranych arcydziełach sztuki europejskiej.

Jest autorką książki „Wierzę w cuda nie od dziś”. *Religia w życiu i twórczości Jana Matejki* (Lublin 2007), współautorką albumowego opracowania *Matejko. Obrazy olejne. Katalog* (Warszawa 1993), autorskich rozdziałów w kilku publikacjach zbiorowych dotyczących ikonograficznej obecności zwierząt w dziełach sztuki, referatów posesyjnych podejmujących problematykę sztuki religijnej oraz kilkunastu publikacji naukowych i popularnonaukowych z zakresu ikonografii chrześcijańskiej i malarstwa polskiego. Jest członkiem Stowarzyszenia Historyków Sztuki.

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

CZWARTKI ZE SZTUKĄ
Spotkanie z historykiem sztuki
dr Elżbietą Matyaszevską
Biblia w obrazach
**Plastyczny wymiar
publicznej działalności Jezusa**

Po przyjęciu chrztu od Jana Chrzciciela Jezus rozpoczął na terenie Galilei swą działalność publiczną. Wydarzenia z tym faktem związane były dość chętnie ilustrowane przez twórców z różnych epok i kręgów kulturowych. Zachowując chronologię utrzymaną w tekstach ewangelicznych, artyści za jeden z pierwszych tematów plastycznych potraktowali „Kuszenie Chrystusa”. Tuż po swym chrzcie Jezus udał się na pustynię, gdzie przebywał 40 dni, poszcząc i modląc się w samotności. I właśnie tam szatan podjął trzykrotną próbę kuszenia – najpierw sugerując, by Jezus, praktykujący wielodniowy post zamienił w chleb kamienie leżące na pustyni, później namawiał Go do rzucenia się w dół z narożnika wysokiej świątyni. Argumentował przy tym, że skoro Jezus mieni się Bogiem, nie powinien bać się o swoje ziemskie życie, tym bardziej że przecież może wezwać na pomoc zastępy aniołów. W trzeciej próbie szatan ofiarowywał Jezusowi wszystkie bogactwa świata w zamian za oddanie jemu samemu czci.

Jak wiemy z Biblii, po tych nieudanych próbach kuszenia, nieugięty Jezus przegnał diabła, a sam wrócił do ludzi, by ich nauczać. Zaczął dobierać sobie uczniów, co zostało wyrażone

w przedstawieniach plastycznych znanych jako „Powołanie apostołów”. Temat ten był przez artystów chętnie podejmowany, a ponieważ w opisach biblijnych nie było zbyt wielu szczegółów, w swych plastycznych realizacjach mogli pozwolić sobie na dowolną, artystyczną interpretację tego wielowątkowego epizodu.

Wiele uwagi poświęcano również tematowi „Jezus i jawno-grzesznica”. Niemal we wszystkich okresach dziejowych malowano rodzajowe kompozycje, ukazujące kobietę przyłapaną przez faryzeusza na cudzołóstwie i Jezusa, który odstępując od jej potępienia, wygłasza słynną kwestię - „Ten z was, który jest bez grzechu, niech pierwszy rzuci w nią kamieniem”. (J 8,7)

Do tematów równie chętnie realizowanych w sztukach plastycznych należą też: „Cudowny połów ryb”, „Burza na jeziorze”, „Jezus i Samarytanka”, „Chrystus w domu Marii i Marty”, „Cudowne rozmnożenie chleba i ryb”. W większości poszczególne epizody przedstawiane były jako sceny rodzajowe we wnętrzach bądź na tle odpowiednio dobranego do kompozycji krajobrazu. Najczęściej postać Jezusa wyróżniana była świetlistą aureolą lub bardziej jaskrawą szatą.

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

CZWARTKI ZE SZTUKĄ
Spotkanie z historykiem sztuki
dr Elżbietą Matyaszewską
Biblia w obrazach
**Plastyczny wymiar
publicznej działalności Jezusa**

Spotkanie odbędzie się
w czwartek 23 maja 2019 r. o godz. 17.00
w sali widowiskowej Domu Kultury LSM
w Lublinie, ul. K. Wallenroda 4a, tel. 81 743 48 29
www.domkulturyism.pl
Wstęp wolny